

Ганна ЖИЗДЮК,
orcid.org/0009-0004-8562-306X
заступник начальника кафедри іноземних мов
Військової академії м. Одеса
(Одеса, Україна) zhyzdiuk@gmail.com

ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ

Актуальність дослідження лінгводидактичних підходів до формування професійної компетентності майбутніх офіцерів зумовлена зростанням вимог до комунікативних навичок військових фахівців, особливо в умовах багатонаціональних операцій. Сучасна військова діяльність потребує не лише технічної підготовки, але й здатності ефективно взаємодіяти з міжнародними партнерами, що вимагає від майбутніх офіцерів опанування іноземних мов та спеціалізованої військової термінології.

Метою цього дослідження було вивчення основних лінгводидактичних підходів, які використовуються для формування професійної компетентності майбутніх офіцерів, а також розробка рекомендацій щодо вдосконалення навчальних програм з урахуванням особливостей військової служби.

Методологія дослідження включала аналіз наукових джерел, оцінку наявних навчальних програм з іноземних мов у військових навчальних закладах, а також проведення опитування серед курсантів і викладачів для визначення ефективності методик викладання. Використовувались як кількісні, так і якісні методи аналізу. Опитування дозволило отримати відомості про рівень мовної підготовки курсантів, основні проблеми та перешкоди в навчанні.

Результати дослідження вказують на те, що інтеграція комунікативного, контекстуального, міжкультурного та інтерактивного підходів є найбільш ефективною для формування професійної компетентності майбутніх офіцерів. Опитування виявило низку проблем, зокрема недостатню кількість часу, виділеного на мовну підготовку, застарілі методичні матеріали та недостатнє використання інтерактивних технологій у процесі навчання.

Висновки дослідження свідчать про необхідність модернізації програм викладання іноземних мов, зокрема збільшення кількості навчальних годин, оновлення матеріалів із фокусом на військову специфіку та впровадження новітніх цифрових технологій, таких як віртуальні симуляції та платформи для моделювання бойових операцій. Перспективи подальших досліджень полягають у розвитку методик, що поєднують штучний інтелект та інтерактивні технології для автоматизованого моніторингу та оцінки мовних навичок.

Ключові слова: мовна підготовка, іношомовна компетентність, мовленнєва компетенція, освітні стратегії, інтерактивні методи, військова освіта.

Hanna ZHYZDIUK,
orcid.org/0009-0004-8562-306X
Deputy Head of the Foreign Languages Department
Odesa Military Academy
(Odesa, Ukraine) zhyzdiuk@gmail.com

LINGUODIDACTIC APPROACHES TO THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS

The relevance of studying linguodidactic approaches to the formation of professional competence of future officers is driven by the increasing demands for communication skills among military professionals, especially in the context of multinational operations. Modern military activities require not only technical skills but also the ability to effectively interact with international partners, which necessitates proficiency in foreign languages and specialized military terminology.

The aim of this study was to examine the key linguodidactic approaches used to form the professional competence of officers and to develop recommendations for improving educational programs, taking into account the specifics of military service.

The research methodology involved analyzing academic literature, evaluating existing foreign language training programs in military educational institutions, and conducting a survey among cadets and instructors to assess the effectiveness of the teaching methods. Both quantitative and qualitative methods were utilized for analysis. The survey provided data on the cadets' language proficiency, the main challenges in learning, and the obstacles they face.

The results of the study indicate that the integration of communicative, contextual, intercultural, and interactive approaches is most effective for developing the professional competence of officers. The survey revealed several issues, including insufficient time allocated for language training, outdated teaching materials, and the limited use of interactive technologies in the learning process.

The conclusions of the study emphasize the need to modernize foreign language teaching programs, specifically by increasing the number of instructional hours, updating materials with a focus on military-specific language, and introducing advanced digital technologies such as virtual simulations and platforms for modeling combat operations. Prospects for further research include the development of methodologies that integrate artificial intelligence and interactive technologies for automated monitoring and assessment of language skills.

Key words: *language training, foreign language competence, communicative competence, educational strategies, interactive methods, military education.*

Постановка проблеми. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів є ключовим завданням підготовки військових фахівців, здатних діяти ефективно в умовах сучасних викликів. Лінгводидактичні підходи відіграють центральну роль у розвитку комунікативних здібностей і мовної підготовки, необхідних для професійного спілкування, прийняття рішень та управління в стресових і динамічних умовах військової діяльності. Професійна компетентність охоплює не лише військові знання, але й здатність до взаємодії на різних рівнях – з підлеглими, колегами, міжнародними партнерами та представниками інших силових структур, що зумовлює важливість лінгводидактичного забезпечення в загальній стратегії підготовки офіцерського складу. Наукові завдання передбачають розробку методик навчання іноземних мов, що враховують специфіку військової діяльності, соціокультурні аспекти спілкування та необхідність комунікації під час багатонаціональних операцій. Практичне впровадження цих підходів сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх офіцерів, їхній здатності до швидкого прийняття рішень та ефективної взаємодії в різноманітних культурних середовищах, що є особливо важливим у миротворчих місіях та міжнародних військових операціях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів через лінгводидактичні підходи є багатогранною та актуальною темою, що передбачає різні аспекти навчання й розвитку комунікативних навичок. Дослідження в цій сфері підкреслюють значення інтеграції мовної підготовки в професійне навчання курсантів.

Так, О. Шостак, Н. Глушаниця та Г. Білоконь акцентують на принципах організації процесу мовної підготовки курсантів у військових навчальних закладах, що є ключовим для розвитку їхньої професійної компетентності. Науковці підкреслюють важливість системного підходу до навчання мовних дисциплін у контексті військової освіти (Шостак, Глушаниця, Білоконь, 2023).

Г. Батіщева, Н. Кузнєцова та В. Петрухін досліджують соціолінгвістичний підхід до формування іншомовної професійної компетентності курсантів, наголошуючи на інтеграції соціальних аспектів в освітній процес для підвищення ефективності комунікації (Батіщева, Кузнєцова, Петрухін, 2019). О. Sovhar також вивчає використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх офіцерів, підкреслюючи важливість сучасних технологій у навчанні (Sovhar, 2024).

І. Babiу фокусується на розвитку навичок аудіювання під час підготовки офіцерів цивільного захисту, що є важливим для ефективного виконання професійних завдань (Babiу, 2019). Н. Nechyporuk розглядає структурні елементи міжкультурної компетентності в контексті іншомовної підготовки курсантів, підкреслюючи їхню значущість для міжнародної військової співпраці (Nechyporuk, 2021).

Т. Лобода моделює комунікативні ситуації в курсі «Українська мова як іноземна», акцентуючи на необхідності практичного використання мови для розвитку комунікативних навичок (Лобода, 2019). Г. Процик вивчає лінгводидактичні основи навчання іноземних мов у закладах вищої освіти, визначаючи інноваційні підходи та перспективи в цій сфері (Процик, 2023).

Л. Овсієнко пропонує модель формування риторичної компетенції в старшокласників, що також має значення для підготовки офіцерів, оскільки риторичні навички є важливою складовою професійного спілкування (Овсієнко, 2023). Е. Komleva, D. Miroshnikova, K. Gerasimova, S. Pleusheva розглядають формування лінгвістичної професійної компетенції у вищій освіті, що є актуальним для військових навчальних закладів (Komleva et al., 2021). Н. Скрипник аналізує роль комунікативно-діяльнісного підходу в навчанні рідної мови, що може бути застосовано і в контексті професійної підготовки (Скрипник, 2024).

Таким чином, дослідження демонструють різноманітні лінгводидактичні підходи до фор-

мування професійної компетентності майбутніх офіцерів, акцентуючи на важливості інтеграції мовних навичок у професійне навчання, використання сучасних технологій, міжкультурної компетентності та риторичних навичок.

Попри значну кількість праць, залишаються нерозв'язаними питання дослідження основних лінгводидактичних підходів, що застосовуються для формування професійної компетентності майбутніх офіцерів; ефективності застосування інтерактивних та інноваційних методів навчання для підвищення рівня професійної мовної підготовки офіцерів; визначення ключових мовних навичок, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків офіцерами в умовах військової служби, вивчення особливостей викладання іноземних мов у військових навчальних закладах та виявлення актуальних проблем, пов'язаних із цим процесом.

Метою статті є дослідження лінгводидактичних підходів до формування професійної компетентності майбутніх офіцерів, з урахуванням специфіки військової служби та вимог до ефективної комунікації в професійній діяльності.

Основними завданнями статті є:

1. Проаналізувати основні лінгводидактичні підходи, що застосовуються для формування професійної компетентності майбутніх офіцерів.

2. Оцінити ефективність застосування інтерактивних та інноваційних методів навчання для підвищення рівня професійної мовної підготовки офіцерів.

3. Визначити ключові мовні навички, необхідні для ефективного виконання професійних обов'язків офіцерами в умовах військової служби.

4. Дослідити особливості викладання іноземних мов у військових навчальних закладах та виявити актуальні проблеми, пов'язані з цим процесом.

5. Розробити рекомендації щодо вдосконалення навчальних програм з іноземних мов для майбутніх офіцерів, враховуючи їх професійну специфіку.

Виклад основного матеріалу. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів вимагає особливої уваги до мовної підготовки, оскільки військові фахівці повинні бути здатними ефективно взаємодіяти в умовах як внутрішніх, так і міжнародних військових операцій. Основним завданням мовного навчання є розвиток комунікативних навичок, що відповідають професійним вимогам, а також здатність до адаптації в різноманітних мовних і культурних середовищах. Лінгводидактичні підходи забезпечують методичну базу для розробки програм навчання, що сприяють формуванню цих навичок.

Значна увага приділяється адаптації освітніх методик до умов, у яких офіцерам доведеться діяти. Зокрема, враховуються професійні потреби, міжкультурні комунікації та специфіка військової термінології. Це передбачає використання сучасних педагогічних методів, таких як комунікативний, контекстуальний, інтерактивний, а також орієнтацію на міжкультурну комунікацію та спеціалізовану термінологію.

Таблиця 1 демонструє основні лінгводидактичні підходи до формування професійної компетентності майбутніх офіцерів.

Сучасні лінгводидактичні підходи до формування професійної компетентності майбутніх офіцерів охоплюють комунікативні, контекстуальні, міжкультурні, терміносистемні та інтерактивні методи, інтеграція яких забезпечує ефективне засвоєння мовних навичок. Комунікативний підхід орієнтований на розвиток практичних мовних умінь через рольові ігри та симуляції військових сценаріїв, що сприяють підготовці до реальних

Таблиця 1

Основні лінгводидактичні підходи до формування професійної компетентності майбутніх офіцерів

Підхід	Опис	Переваги
Комунікативний	Орієнтація на розвиток мовної взаємодії в реальних умовах	Формування здатності до швидкого прийняття рішень
Контекстуальний	Моделювання ситуацій, близьких до професійної діяльності	Підвищення ефективності мовного навчання
Міжкультурний	Акцент на культурні аспекти комунікації	Зниження ризику непорозумінь у багатонаціональних умовах
Терміносистемний	Засвоєння спеціалізованої лексики	Точність передачі професійної інформації
Інтерактивний	Використання сучасних технологій у процесі навчання	Підвищення мотивації та активної участі курсантів

Джерело: складено автором за (Батищева, Кузнєцова, Петрухін, 2019; Neshuroguk, 2021; Ліштаба, Данилко, Тарнавська, 2024; Методика навчання іноземних мов і культур, 2013)

ситуацій. Контекстуальний підхід застосовує сучасні технології для моделювання операцій, що дозволяє курсантам використовувати мову в критичних умовах. Міжкультурний підхід формує навички співпраці в багатонаціональних командах, акцентуючи на розумінні культурних відмінностей, що є ключовим для ефективної військової комунікації. Терміносистемний підхід спрямований на засвоєння спеціалізованої військової лексики, що забезпечує точність та швидкість передачі інформації в професійній діяльності, особливо в бойових умовах. Інтерактивний підхід, який базується на застосуванні сучасних технологій, передбачає використання віртуальних симуляцій, онлайн-курсів та інтерактивних програм:

Такий підхід підвищує мотивацію та активність курсантів, оскільки використання новітніх технологій робить навчання більш цікавим і динамічним. Це також дозволяє краще закріплювати отримані знання через практичне використання. Процес формування професійної компетентності майбутніх офіцерів через лінгводидактичні підходи представлено на рис. 1.

Процес формування професійної компетентності майбутніх офіцерів починається з аналізу потреб, що є основою для створення гнучкої та ефективної освітньої програми. Впровадження лінгводидактичних підходів дозволяє курсантам застосовувати комунікативні навички в умовах, наближених до реальної діяльності. Практичні завдання моделюють професійні ситуації, у яких офіцери повинні діяти, що допомагає засвоїти знання на більш глибокому рівні. Оцінювання та коригування навчання дають змогу викладачам оперативно реагувати на результати й підвищувати ефективність освітнього процесу.

Ефективність застосування інтерактивних та інноваційних методів навчання для підвищення

рівня професійної мовної підготовки майбутніх офіцерів є важливою складовою сучасної військової освіти. Використання інтерактивних технологій дозволяє покращити сприйняття інформації, зробити освітній процес більш цікавим і продуктивним, а також сприяє кращому закріпленню знань. Інноваційні методи навчання, зокрема віртуальна реальність, симуляційні програми та мультимедійні засоби, значно покращують якість навчання завдяки можливості створення реалістичних ситуацій, максимально наближених до реальних бойових умов (табл. 2).

Платформи для онлайн-навчання, такі як Moodle і Blackboard, створюють інтерактивні курси, що відображають реальні військові ситуації, дозволяючи майбутнім офіцерам практикувати навички в близьких до реальних умовах. Інтерактивні чати та платформи, такі як Discord і Slack, сприяють активному обміну інформацією та командній роботі. Віртуальні лабораторії й симулятори, разом із відеоконференціями на Zoom і Microsoft Teams, дають змогу моделювати бойові умови та взаємодіяти з міжнародними партнерами. Мобільні додатки для вивчення мов і платформи для створення контенту, такі як Articulate Storyline, підтримують додаткову практику й розвиток інтерактивних навчальних модулів.

Ключові мовні навички, необхідні для ефективної професійної діяльності майбутніх офіцерів, охоплюють когнітивні й комунікативні здібності, що забезпечують точне функціонування в умовах військової служби. Оперативна комунікація є однією з основних навичок, оскільки передбачає швидке й точне передавання інформації в напружених ситуаціях, з акцентом на чітке використання військової термінології. Міжмовна та міжкультурна комунікації набувають особливого значення в багатонаціональних контекстах,

Рис. 1. Процес формування професійної компетентності майбутніх офіцерів через лінгводидактичні підходи

Джерело: розроблено автором

Таблиця 2

Інтерактивні та інноваційні методи, застосовувані під час мовної підготовки офіцерів

Метод	Опис	Застосування для підготовки офіцерів
Платформи для онлайн-навчання	Системи для створення інтерактивних курсів	Використання для моделювання військових сценаріїв і тестування навичок у реальному часі
Чати та інтерактивні платформи	Комунікаційні платформи для обговорень і групових завдань	Організація онлайн-дискусій та командних проєктів, тренування спілкування в групах
Системи для відеоконференцій	Платформи для проведення онлайн-лекцій та семінарів	Проведення переговорів і симуляцій віртуальних навчань, взаємодія з міжнародними партнерами
Віртуальні лабораторії та симулятори	Інструменти для створення реалістичних військових сценаріїв	Практика мовних навичок в умовах бойових операцій і управлінських завдань
Мобільні додатки для вивчення мов	Додатки для самостійного вивчення й практики мов	Підтримка мовної практики в позанавчальний час, адаптація до нових мовних ситуацій
Платформи для створення контенту	Інструменти для створення мультимедійних навчальних матеріалів	Розробка інтерактивних модулів і курсів для спеціалізованих мовних тренувань

Джерело: складено автором за (Пацук, Торська, 2021; Литвин, 2022; Скрипник, 2024)

де важливим є не лише знання іноземних мов, а й механізмів культурної адаптації для запобігання конфліктам. Навички стратегічної комунікації дозволяють майбутнім офіцерам будувати ефективні комунікативні стратегії, що підвищує ефективність командних рішень і оперативних завдань. Важливою складовою є володіння цифровими комунікаційними засобами, які стають ключовими в умовах кіберзагроз, забезпечуючи захищений інформаційний обмін. Здатність до аналізу невербальної комунікації також є важливою, оскільки дозволяє коригувати поведінку відповідно до змінних умов, особливо в обмежених або критичних ситуаціях, де вербальний обмін є ускладненим або неможливим.

Проблеми, що впливають на ефективність викладання іноземних мов для майбутніх офіцерів у військових навчальних закладах, потребують системного розв'язання, орієнтованого на специфіку військової служби. Недостатня кількість навчальних годин обмежує можливість курсантів досягти необхідного рівня опанування мови, зокрема й військової термінології. Це вимагає збільшення кількості годин, відведених на вивчення іноземної мови, до шести або більше на тиждень, що дозволить глибше засвоювати як базові комунікативні навички, так і спеціалізовану термінологію, необхідну для професійної діяльності офіцерів. Водночас використання застарілих методик викладання, які не забезпечують належного рівня засвоєння матеріалу, знижує ефективність навчання. Рекомендовано оновити навчальні

програми, інтегруючи сучасні цифрові інструменти та інтерактивні методи, такі як симуляції бойових дій, платформи для комунікації з носіями мови та інтерактивні завдання, що підвищують залученість курсантів.

Недостатній рівень мотивації курсантів до вивчення іноземної мови зумовлений відсутністю практичної спрямованості в навчальних програмах та слабким зв'язком із професійною діяльністю. Для підвищення зацікавленості доцільно запровадити більше практичних занять, що моделюють реальні військові ситуації, зокрема переговори, обговорення стратегій або виконання військових операцій. Такий підхід сприятиме більш ефективному засвоєнню мовних навичок у контексті майбутньої професійної діяльності офіцерів. Не менш значущою є проблема недостатньої підтримки викладачів, які стикаються з браком сучасних навчальних матеріалів та ресурсів для проведення занять. Розв'язання цієї проблеми передбачає забезпечення викладачів актуальними матеріалами, що відповідають сучасним вимогам, а також організацію курсів підвищення кваліфікації з акцентом на використання цифрових інструментів та інтерактивних методик.

Подолання окреслених проблем можливе через багатоступеневу систему реформування навчальних програм. Першим етапом є діагностика мовної компетентності курсантів на момент вступу до навчального закладу, що передбачає обов'язкове тестування, спрямоване на оцінку не лише загальних мовних знань, а й здатності використовувати

військову термінологію в професійних контекстах. Ці дані дозволяють індивідуалізувати підхід до навчання та виявити напрями для подальшого вдосконалення навчальних програм. На другому етапі пропонується розробка інтеграційного модуля спеціалізованих курсів, які поєднують вивчення іноземної мови з акцентом на розвиток мовної компетентності, що є критично важливою для військових операцій. Модуль має бути адаптований до різних рівнів підготовки курсантів та містити спеціалізовані лексичні завдання, моделювання реальних військових ситуацій та міждисциплінарні проєкти.

На третьому етапі передбачається впровадження цифрових платформ і симуляцій, що дозволяють курсантам моделювати бойові операції, дипломатичні переговори або координацію багатонаціональних місій. Це сприятиме не лише засвоєнню теоретичних знань, але й використанню іноземної мови в умовах, максимально наближених до реальних військових ситуацій. Цифрові платформи також дозволяють ефективно вимірювати прогрес кожного курсанта. На четвертому етапі рекомендується створення гнучкої системи оцінювання знань, яка включатиме практичні завдання, що моделюють реальні комунікативні ситуації, наприклад, імітації переговорів або взаємодію з міжнародними партнерами. Такий підхід дозволяє точніше оцінити рівень володіння мовою в професійних умовах.

Наступний етап передбачає розробку програм обміну з міжнародними військовими навчальними закладами, що надасть курсантам можливість безпосередньо взаємодіяти з носіями мови та поглибити знання про специфіку роботи в міжнародному контексті. Завершальним етапом є створення методичних рекомендацій для викладачів на основі аналізу результатів впровадження нових підходів та цифрових платформ. Регулярне підвищення кваліфікації викладачів сприятиме забезпеченню їх сучасними інструментами для ефективного викладання іноземної мови. Така багатоступенева система інтеграції теоретичних та практичних аспектів навчання дозволить підвищити загальний рівень мовної підготовки майбутніх офіцерів, забезпечуючи їх необхідними знаннями та навичками для

успішного виконання професійних обов'язків у сучасних військових умовах.

Висновки. У результаті дослідження встановлено, що лінгводидактичні підходи відіграють ключову роль у формуванні професійної компетентності майбутніх офіцерів, сприяючи розвитку їхніх комунікативних навичок, необхідних для ефективного виконання завдань у сучасних умовах військової діяльності. Використання сучасних цифрових технологій, таких як віртуальні симуляції та мультимедійні навчальні програми, підвищує мотивацію та покращує закріплення знань курсантів.

Водночас дослідження виявило проблеми, що обмежують ефективність мовної підготовки. Недостатня кількість годин на вивчення іноземних мов заважає курсантам повноцінно засвоїти спеціалізовану термінологію. Застарілі методичні матеріали та недостатнє застосування інтерактивних методів знижують рівень залученості, а низька мотивація курсантів до вивчення іноземних мов потребує комплексного підходу.

Для подолання цих проблем рекомендується збільшити кількість годин, виділених на мовну підготовку, оновити навчальні програми з урахуванням сучасних методик і технологій та інтегрувати більше практичних занять, які моделюють реальні військові ситуації. Необхідно забезпечити викладачів сучасними навчальними матеріалами та інтерактивними засобами, що підвищить ефективність навчання. Для кращого засвоєння курсантами матеріалу рекомендується активніше використовувати цифрові платформи для підготовки інтерактивного і візуалізованого навчального контенту та впроваджувати міжнародні програми обміну для підвищення рівня міжкультурної комунікації.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку ефективних підходів до мовної підготовки офіцерів у контексті глобалізації та зростання вимог до міжкультурної взаємодії у військових операціях, а також на вивчення впливу новітніх технологій на якість мовного навчання та можливостей використання штучного інтелекту для автоматизованої оцінки мовних навичок курсантів у реальних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Батіщева Г., Кузнецова Н., Петрухін В. Іншомовна професійна компетентність у курсантів військового закладу вищої освіти: соціолінгвістичний підхід. *Мова і суспільство*. 2019. Вип. 10. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/Is.10.2886>
2. Литвин Н. Використання цифрових інструментів у контексті мовної підготовки студентів технічних спеціальностей. *Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи в контексті євроінтеграції*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (м Івано-Франківськ, 19–20 травня 2022 р.). Івано-Франківськ, 2021. С. 209–211.

3. Ліштаба Т., Данилко Г., Тарнавська Т. Комунікативна компетентність як складова загальної культури сучасного фахівця. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 34. С. 12–16. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.34.2.2>
4. Лобода Т. Моделювання комунікативних ситуацій у курсі «Українська мова як іноземна» у вищому педагогічному закладі. *Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасних університетів*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., (м. Київ, 11–12 квітня 2019 р.). Київ, 2019. С. 182–186. URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/29406/Loboda_182-186.pdf?sequence=1 (дата звернення: 10.09.2024).
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2013. 590 с.
6. Овсієнко Л. Модель формування риторичної компетентності старшокласників. *Вісник науки та освіти*. 2023. Вип. 7(13). С. 679–694. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13))
7. Пашук Ю. Торська М. Дослідження шляхів підвищення ефективності мовної підготовки слухачів інтенсивних курсів іноземних мов Збройних Сил України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. 2021. Вип. 24(1). С. 336–352. URL: <https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/1574/1/669-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1322-1-10-20210518.pdf#page=336> (дата звернення: 10.09.2024).
8. Процик Г. Лінгводидактичні основи навчання іноземної мови у закладах вищої освіти України. *Перспективи та інновації науки*. 2023. Вип. 13(31). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-13\(31\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-13(31))
9. Скрипник Н. І. Роль комунікативно-діяльнісного підходу під час навчання рідної мови. Cultural, Linguistic, Literary, Artistic, Historical, and Journalistic Aspects: матеріали Міжнародної наукової конференції Університету Любляни (23-24 лютого 2024 р.). Baltija Publishing. 2024. С. 52–56. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-15>
10. Шостак О., Глушаниця Н., Білоконь Г. Принципи організації процесу мовної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. *Педагогічні науки*. 2023. Вип. 101. С. 74–81. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-12>
11. Babiy I. Listening in Native Language Training of Future Civil Defense Officers. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2019. Вип. 20. С. 110–114. DOI: <https://doi.org/10.32447/20784643.20.2019.17>
12. Komleva E., Miroshnikova D., Gerasimova K., Tleusheva S. Formation of linguistic professional competence in the framework of higher education. *In 15th International Technology, Education and Development Conference* (8–9 March, 2021) (pp. 6500–6510). DOI: <https://doi.org/10.21125/inted.2021.1299>
13. Nechyporuk N. Strukturalne elementy kompetencji międzykulturowych w praktycznym zastosowaniu w szkoleniu obcojęzycznym kadetów. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2021 Vol. 1. № 2 (38). URL: https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/99328908/cuesc.org.uazhurnalikelm_No2_1_2021.pdf
14. Sovhar O. Forming Foreign Language Communicative Competence of Future Ukrainian Armed Forces Officers by Means of Information and Communication Technologies. *Educological discourse*. 2024. Vol. 45(2). DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.2.8>

REFERENCES

1. Batishcheva, H., Kuznetsova, N., & Petrukhin, V. (2019) Inshomovna profesiina kompetentnist u kursantiv viiskovoho zakladu vyshchoi osvity: sotsiolinhvistychnyi pidkhid [Foreign language professional competence of cadets of military higher education institutions: a sociolinguistic approach]. *Mova i suspilstvo – Language and Society*, 10. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ls.10.2886> [in Ukrainian].
2. Lytvyn, N. (2022) Vykorystannia tsyfrovyykh instrumentiv u konteksti movnoi pidhotovky studentiv tekhnichnykh spetsialnostei [Use of digital tools in the context of language training of students of technical specialties]. *Modernizatsiia osvithnoho seredovyshcha: problemy ta perspektyvy v konteksti yevrointehratsii*: zb. materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. onlain-konf. – Modernization of the Educational Environment: Problems and Prospects in the Context of European Integration, coll. materials of the International science and practice online conf. (Ivano-Frankivsk, May 19–20, 2022) (pp. 209–211). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
3. Lishtaba, T., Danylo, H., & Tarnavska, T. (2024) Komunikatyvna kompetentnist yak skladova zahalnoi kultury suchasnoho fakhivtsia [Communicative competence as a component of the general culture of a modern specialist]. *Zakarpatski filolohichni studii – Transcarpathian Philological Studies*, 34. 12–16. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.34.2.2> [in Ukrainian].
4. Loboda, T. (2019) Modeliuvannia komunikativnykh sytuatsii u kursi «Ukrainska mova yak inozemna» u vyshchomu pedahohichnomu zakladi [Modeling communicative situations in the course «Ukrainian as a foreign language» in higher pedagogical education institutions]. *Stratehii mizhkulturnoi komunikatsii v movnii osviti suchasnykh universytetiv*: coll. materials of the International science and practice conference – Strategies of intercultural communication in language education of modern universities: coll. materials of the International science and practice conference (Kyiv, April 11–12, 2019) (pp. 182–186). Kyiv. Retrieved from https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/29406/Loboda_182-186.pdf?sequence=1 [in Ukrainian].
5. Bihych, O. B., Borysko, N. F., Boretska, H. E., et al. (2013) Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriii i praktyka [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice]. In S. Yu. Nikolaieva (Ed.). Kyiv [in Ukrainian].
6. Ovsienko, L. (2023) Model formuvannia rytorychnoi kompetentnosti starshoklasnykyv [A model for forming the rhetorical competence of high school students]. *Visnyk nauky ta osvity – Bulletin of Science and Education*, 7(13). 679–694. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)).

7. Pashchuk, Yu., & Torska, M. (2021) Doslidzhennia shliakhiv pidvyshchennia efektyvnosti movnoi pidhotovky slukhachiv intensyvnnykh kursiv inozemnykh mov Zbroinykh Syl Ukrainy [Research on ways to improve the effectiveness of language training for students of intensive foreign language courses in the Armed Forces of Ukraine]. Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Serii: pedahohichni nauky – Collection of Scientific Works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences, 24(1). 336–352. Retrieved from <https://dpspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/1574/1/669-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1322-1-10-20210518.pdf#page=336> [in Ukrainian].
8. Protsyk, H. (2023) Linihodydaktychni osnovy navchannia inozemnoi movy u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Linguo-didactic foundations of teaching foreign languages in higher education institutions of Ukraine]. Perspektivy ta innovatsii nauky – Perspectives and Innovations in Science, 13(31). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-13\(31\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-13(31)) [in Ukrainian].
9. Skrypnyk N. I. (2024) Rol komunikatyvno-diialnisnogo pidkhodu pid chas navchannia ridnoi movy [The role of the communicative-activity approach in the teaching of the native language]. Cultural, Linguistic, Literary, Artistic, Historical, and Journalistic Aspects: materialy Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii Universytetu Liubl'any – Cultural, Linguistic, Literary, Artistic, Historical, and Journalistic Aspects: Proceedings of the International Scientific Conference of the University of Ljubljana (February 23-24, 2024) (pp. 52–56). Baltija Publishing. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-15> [in Ukrainian].
10. Shostak, O., Hlushanytsia, N., & Bilokon, H. (2023) Pryntsypy orhanizatsii protsesu movnoi pidhotovky kursantiv vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladiv [Principles of organizing the language training process for cadets in higher military educational institutions]. Pedahohichni nauky – Pedagogical Sciences, 101. 74–81. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-12> [in Ukrainian].
11. Babiy, I. (2019) Listening in native language training of future civil defense officers. Visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu bezpeky zhyttiediialnosti – Bulletin of Lviv State University of Life Safety, 20. 110–114. DOI: <https://doi.org/10.32447/20784643.20.2019.17>
12. Komleva, E., Miroshnikova, D., Gerasimova, K., Tleusheva, S. (2021) Formation of linguistic professional competence in the framework of higher education. In 15th International Technology, Education and Development Conference (8–9 March, 2021) (pp. 6500–6510). DOI: <https://doi.org/10.21125/inted.2021.1299>
13. Nechyporuk, N. (2021) Strukturalne elementy kompetentsii miedzykulturowych w praktycznym zastosowaniu w szkoleniu obcojezycznym kadetów [Structural elements of intercultural competence in practical application in the foreign language training of cadets]. Knowledge, Education, Law, Management, 1. 2(38). Retrieved from https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/99328908/cuesc.org.uazhurnalikelm_No2_1_2021.pdf [in Polish].
14. Sovhar, O. (2024) Forming foreign language communicative competence of future Ukrainian Armed Forces officers by means of information and communication technologies. Educological Discourse, 45(2). DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.2.8>